

	ПРАКТИКУМ З АНАЛІЗУ МІГРАЦІЇ ТА РИНКУ ПРАЦІ КРАЇН ЄС
	<p> Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) Освітньо-професійна програма: 292 «Міжнародні економічні відносини» Курс навчання: 2, семестр 1 Кількість кредитів: 3, 90 годин Мова викладання: українська Дні, час, місце: Французький б-р, 24/26, за розкладом Консультації: Французький б-р, 24/26, к. 38-А, щотижнево за розкладом </p>

СИЛАБУС

Викладач:	к.е.н., доцент Цевух Юлія Олександрівна
Кафедра:	світового господарства і міжнародних економічних відносин
Контактна інформація:	sergey_yakubovskiy@yahoo.com tsevukh.yuliia@onu.edu.ua

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися через вказаний E-mail та очні зустрічі на консультаціях. Доступ до Google classroom:
<https://classroom.google.com/c/NjI3MjI1MTI2MzQ0>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу: глибоке розуміння студентами змісту процесів міжнародної міграції населення, у тому числі, трудових ресурсів у країнах Європейського Союзу. Студенти знайомляться з впливом міграційних процесів на економічний розвиток приймаючих країн Євросоюзу, а також з методами його дослідження. Здобувачі навчаються проводити самостійні дослідження на теми причин виникнення та наслідків (позитивних та негативних) міграції, а також грошових переказів від мігрантів. Окрема увага приділяється міграційним потокам між Україною та країнами ЄС.

Завдання дисципліни:

- надати послідовний і систематичний виклад усього комплексу проблем, пов'язаних з процесами міжнародної міграції населення у сучасних МЄВ;
- дослідити причини та наслідки міжнародної міграції у країнах Європейського Союзу;
- ознайомити студентів з основами зовнішньої міграції з України;
- проаналізувати міграційні потоки між Україною та ЄС.
- розглянути права, обов'язки та проблеми українських мігрантів та біженців у країнах ЄС;

- навчити студентів проводити дослідження на відповідному рівні.

У **результаті вивчення** навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- основні тенденції міграційних процесів у країнах ЄС;
- причини та наслідки міжнародної міграції у країнах Європейського Союзу;
- основні принципи міграційної політики Європейського Союзу;
- сучасні тенденції розвитку зовнішньої міграції з України;
- права, обов'язки та проблеми українських мігрантів та біженців у країнах ЄС.

вміти:

- досліджувати проблеми, пов'язані з процесами міжнародної міграції населення у сучасних МЄВ;
- виявляти сучасні тенденції розвитку міжнародної міграції у країнах Європейського Союзу;
- проводити дослідження і аналіз міграційних потоків між Україною та ЄС за останні 20 років на відповідному рівні;
- проводити дослідження і аналіз наслідків грошових переказів мігрантів з країн ЄС до України на відповідному рівні;
- застосовувати кумулятивні знання, наукові досягнення, інформаційні технології при здійсненні досліджень у сфері ринку праці та міжнародної міграції;
- знаходити засоби розв'язання проблем і прогнозувати майбутні наслідки прийнятих рішень;
- презентувати результати власних досліджень шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.

Передумовою вивчення дисципліни є опанування таких дисциплін, як «Міжнародні економічні відносини», «Основи міжнародної макроекономіки», «Ринок праці, міграція та соціально-економічний розвиток Європейського Союзу та України».

СТРУКТУРА КУРСУ

Курс буде викладений у формі лабораторних занять (30 год.), організації самостійної роботи студентів (60 год.).

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Основні питання
Тема 1. Процеси міжнародної міграції населення у	Чинники трудової міграції. Наслідки міграції населення у приймаючих та країнах походження. Міжнародна міграція населення як чинник розвитку сучасних МЄВ. Динаміка

сучасних МЄВ.	глобальних міграційних процесів.
Тема 2. Основні тенденції міграційних процесів у країнах Європейського Союзу.	Старіння населення та Індекс фертильності у країнах Європи. Динаміка зростання кількості мігрантів у країнах ЄС. Країни, що є найбільшими центрами тяжіння мігрантів у ЄС. Тенденції та динаміка зростання кількості мігрантів з країн, що не входять до складу ЄС.
Тема 3. Сучасний стан ринку праці країн ЄС.	Структура робочої сили, динаміка зайнятості та безробіття у країнах ЄС. Поняття робочої сили (економічно активного населення). Рівень економічного розвитку, заробітної плати та умови праці у країнах ЄС як чинники притягання робочої сили.
Тема 4. Сучасна міграційна політика Європейського Союзу.	Поняття міграційної політики. Міграційна політика ЄС в умовах демографічної кризи. Регулювання міграції у країнах ЄС. Методи дослідження наслідків грошових переказів мігрантів.
Тема 5. Вплив міграції на економічний розвиток європейських країн.	Історична обумовленість та економічна обґрунтованість залучення іноземної робочої сили до країн Європи. Аналіз динаміки міграційних процесів у ЄС. Наукові методи дослідження впливу міграції на економічне зростання країн-реципієнтів ЄС.
Тема 6. Міграційні потоки між Україною та ЄС.	Методи аналізу міграційних потоків між країнами. Регулювання міграції в Україні. Основні положення Закону України: «Про зовнішню трудову міграцію». Вплив іммігрантів на ринок праці та економічне зростання країн ЄС. Статистика надходжень грошових переказів мігрантів в Україну з країн ЄС.
Тема 7. Чинники зовнішньої міграції українських громадян.	Сучасний стан міграційних процесів з України до ЄС. Географічна близькість як чинник еміграції українців до Євросоюзу. Динаміка еміграції українців за кордон. Причини еміграції трудових ресурсів з України. Вимушена міграція українських громадян в умовах військової агресії РФ проти України.
Тема 8. Вплив українських мігрантів на економіку країн-реципієнтів у ЄС.	Динаміка зовнішньої міграції з України до ЄС. Причини трудової міграції українських громадян до країн ЄС. Основні країни призначення для українських мігрантів.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Кількість вакансій та кількість зареєстрованих безробітних у розрізі професій. *Державний центр зайнятості*. URL: <https://www.dcz.gov.ua/analitics/69> (дата звернення: 01.08.2023)
2. Розмір заробітної плати у вакансіях. *Державний центр зайнятості*. URL: <https://www.dcz.gov.ua/analitics/69> (дата звернення: 01.08.2023)
3. Цевух Ю. О. Ринок праці, міграція та соціально-економічний розвиток Європейського Союзу та України: навч.-метод. посіб. – Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. — 139 с
4. Цевух Ю.О. Якубовський С.О. Міжнародна міграція робочої сили як чинник економічного розвитку країн: монографія. Одеса: Одес. нац.ун-т імені І.І. Мечникова. 2017 – 235 с.

5. Шергіна Л. А., Бурма Ю.В. Вплив міграції людських ресурсів на економічний розвиток країн. *Економічні студії – науковий журнал Львівської економічної фундації*. 2018 р. №1 (19) . – С. 88-92.
6. Dominese G., Yakubovskiy S., Tsevukh J., Rodionova T. Impact of International Migration Flows on the European Union and Ukraine. *Transition Studies Review*. 2020. Vol. 27(2). URL: <https://transitionacademiapress.org/jtsr/article/view/301> (accessed 24.12.2022).
7. EU migration and asylum policy. *European Council*. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-migration-policy/> (accessed 25.08.2023)
8. Migration and Development Brief 37. *World Bank Group*. November 2022. URL: <https://www.knomad.org/publication/migration-and-development-brief-37> (accessed: 10.05.2023)
9. Report on the human rights situation in Ukraine. 1 February – 31 July 2022. 27 September 2022 *United Nations. Human rights*. URL: <https://ukraine.un.org/en/201055-report-human-rights-situation-ukraine> (accessed 27.05.2023)

ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю – ЗАЛІК

Поточний контроль проводиться під час практичних занять.

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання письмових завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, оцінювання презентації і реферату.

Форма контролю: залік.

Поточний та періодичний контроль

Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2				Сума балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
5	5	5	5	5	5	5	5	60
Контрольна робота за змістовим модулем 1 – 10 балів				Контрольна робота за змістовим модулем 2 – 10 балів				

Підсумковий контроль

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Залік	Сума балів
30	30	40	100

У ході поточного та періодичного контролю студент має змогу отримати по 30 балів за виконання самостійних завдань та відповіді на практичних заняттях по кожному змістовому модулю. Періодичний контроль (контрольна робота за змістовим модулем) здійснюється у формі письмових

тестових завдань наприкінці кожного змістового модуля (10 тестових завдань – 1 бал за кожен правильну відповідь).

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку і складається з двох відкритих питань, на які необхідно дати розгорнуту усну відповідь (10 балів за кожен правильну відповідь) та двох вправ (за вірне вирішення однієї вправи – 5 балів).

Фінальна оцінка з навчальної дисципліни це сума балів за поточний, періодичний та підсумковий контроль. Якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів за результатами поточного контролю (але не менше за 35 балів), то допускається до складання іспиту.

Самостійна робота студентів складається з самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Увесь обсяг СР містить наступні завдання: підготовка до усного опитування, конспектування першоджерел, вирішення вправ, підготовка презентації.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10%). Обов'язкова присутність здобувачів на підсумковому контролі. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). У випадку відсутності здобувача на практичному занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці.